SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1861. **Zondag 27 October** **No. 43.**

PARAMARIBO, den 26 October 1861.

Het berigt omtrent de bemagtiging van de *Sumter*, in de *Surinaamsche Courant* en Gouvernements Advertentie Blad van heden voorkomende is ten eenenmale onjuist. De Demerarijsche *Colonist* van den 16 dezer heeft die tijding ontleend aan een New-Yorksch dagblad, hetwelk dezelve reeds heeft gelogenstraft. Volgens de opgave van de *Colonist* zoude de beweerde bemagtiging in Julij moeten hebben plaats gehad, dus vóór de aankomst van de *Sumter* alhier.

Bij nadere lezing zal het *Koloniaal Nieuwsblad* bevinden, dat wij geenzins hetzelfde hebben medegedeeld, hetgeen door hetzelve en de Surinaamsche Courant en Gouvernements Advertentie blad, ten opzigte van de Sumter is bekend gemaakt.

De berigten uit het moederland deelen de plegtige opening der Staten Generaal door Z. M den Koning op den 19 September mede. Omtrent de rede door Z. M. bij die gelegenheid uitgesproken zullen onze lezers het best kunnen oordeelen, uit het volgende antwoord door de Tweede Kamer daarop gegeven.

Sire!

1. De Tweede Kamer der Staten Generaal acht zich gelukkig de verzekering te mogen herhalen der gevoelens van trouw en verknochtheid, die haar even als de geheele natie, jegens Uwe Majesteit en het Koninklijk Huis bezielen.

2. Zware rampen, door ijsgang en overstrooming, troffen eenige provinciën. Dankbaar erkennen wij de uitstekende hulpvaardigheid, daarbij, zoowel door vreemdeling als landgenoot aan den dag gelegd. Het voorbeeld door U. M gegeven heeft daartoe niet weinig bijgedragen, en de edele zelfopoffering, door haar betoond bij het bezoeken der geteisterde streken, heeft allerwege een gevoel van erkentelijkheid ingeboezemd. De band tusschen vorst en volk is daardoor, zoo mogelijk, nog versterkt geworden.

3. Welkom was ons Uwe verklaring dat de betrekkingen van Nederland met de andere mogendheden op den meest gewenschten voet blijven. Met belangstelling vernemen wij dat eene overeenkomst met Belgie tot stand is gekomen tot billijke regeling van de aftappingen uit de Maas.

De erkenning van den koning van Italie zal, hopen wij, blijken in Nederlands belang te zijn geschied.

4. De gunstige getuigenis over den geest en den ijver van de zee en landmagt heeft onze belangstelling gewekt. Ter versterking van de weerbaarheid des lands blijft, ook na de aanneming der wet op de nationale militie, de regeling der schutterijen dringende behoefte.

5. De rampen, die Nederl. Indië, even als Nederland, troffen, hebben wederkeerige hulpvaardigheid opgewekt, en daardoor gestrekt om den band tusschen moederland en kolonien te versterken. Wij hopen dat de toestand der overzeesche bezittingen al meer en meer blijken moge gunstig te zijn, en dat door den moed en de trouw van de zee- en landmagt, met beleid aangewend, de opstand in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo spoedig moge worden onderdrukt.

De opheffing der slavernij in de West-Indische kolonien wordt door de menschelijkheid gebiedend gevorderd. Wij wenschen levendig dat de nieuwe poging om daartoe te geraken, eindelijk met gunstigen uitslag worde bekroond.

Andere wetsontwerpen op het koloniaal gebied, die ons worden toegezegd, zien wij met verlangen te gemoet. Wij vertrouwen dat die betrekkelijk de regeling van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen, de drukpers en de uitgifte van de kultuur contracten daarbij niet zullen worden gemist.

6. Met belangstelling vernamen wij, Sire, dat de binnenlandsche aangelegenheden in vele opzigten stof tot tevredenheid geven, en dat verschillende takken van volksbestaan, hoezeer met bezwaren te kampen hebbende, bevredigende uitkomsten mogten opleveren.

7. De mededeelingen van U. M omtrent den bloei van kunsten en wetenschappen en de vorderingen in de nijverheid, onlangs gebleken door de in Noord-Holland gehouden algemeene tentoonstelling, waren ons aangenaam.

Ook ontvingen wij met genoegen de verzekering van de gunstige werking der wet op het lager onderwijs, en vertrouwen dat de levendige behoefte, niet alleen aan de regeling van het middelbaar, maar ook van het hooger onderwijs spoedig zal kunnen bevredigd werden.

8. Verblijdend was de aankondiging Uwer Majesteit, waardoor ons het uitzigt geopend werd, dat in het aanstaande jaar een aanzienlijk deel der kunstwerken voor de staatsspoorwegen tot stand zal komen. Hierdoor wordt de hoop verlevendigd, dat Nederland niet te lang van het bezit van dit noodzakelijk verkeermiddel verstoken zal blijven.

De verbetering onzer waterwegen, voor den handel eene behoefte, zal, hopen wij, mede tot stand kunnen worden gebragt.

9. Den gunstigen staat van 's Rijks financien vernamen wij met genoegen. Wij hopen, dat de wettelijke regeling van het toezigt op de geldmiddelen, zoo als de Grondwet die vordert, en de herziening van het belastingstelsel, ook in verband met de gemeente-financien, niet uit het oog worde verloren.

10. De wetsontwerpen, die door Uwe Majesteit op verschillend gebied ons worden toegezegd, zullen wij naauwgezet onderzoeken.

11. De taak die ons wacht is wederom gewigtig. Wij zijn bereid, tot vervulling daarvan, onze beste krachten aan te wenden, overtuigd, dat bij eene gewenschte overeenstemming tusschen Regering en vertegenwoordiging daardoor het heil van Nederland, zal worden bevorderd.

Het antwoord door Z. M. den Koning aan de commissie uit de Tweede Kamer, overbrengende het adres van antwoord op de troonrede, luidde:

Mijne heeren!

„Ik ontvang met bijzonder welgevallen de herhaalde verzekering van trouw en verknochtheid van de Tweede Kamer, en met haar wensch Ik dat de vervulling van de gewigtige taak, die haar wacht, het heil van Nederland zal bevorderen.

„Ik verzoek U der Kamer mijnen dank voor dit haar adres van antwoord te brengen.”

Tot voorzitter van de Eerste Kamer is benoemd Mr Philipse en tot dien der Tweede Kamer de heer van Reenen.

Uit 's Gravenhage wordt berigt dat, naar men thans daar verzekert, het vertrek van Z M den Koning naar Parijs bepaald is op Zaturdag 12 October a. s.

Een regeringstelegram, dd Buitenzorg 14 Augustus j. l. luidt: „Zware regenbuijen en overstroomingen in den oosthoek van Java.

Te Parijs wordt verzekerd dat koning Willem III der Nederlanden zich door den koning van Zweden heeft laten bewegen keizer Napoleon een bezoek te brengen, en dat gedurende het verblijf van koning Karel XV te Parijs, de keizer dezen vorst heeft doen inzien, dat de goede verstandhouding van souverein tot souverein niet dan voordeelig zou kunnen wezen voor Frankrijk zoowel als voor Nederland. Vermits nu koning Karel XV door zijne echtgenoot verwant is aan den koning der Nederlanden, zou het zeer verklaarbaar zijn, — zoo oordeelt men te Parijs, — dat hij zich had belast met het tot een goed einde voeren der onderhandelingen over de voorgenomen zamenkomst.

Betreffende de geruchten van een aanstaanden oorlog, zoo gretig door de *Press* opgevangen, zegt dit blad het volgende: „Het tooneel van den eerstkomenden oorlog zal Duitschland zijn. De strijd zal zich wel tot boven de Alpen beperken, maar de keizerlijke adelaars zullen zich hoofdzakelijk aldaar uitbreiden. De Italianen mogen Venetië aanvallen, doch het groote fransche leger zal zich ten noorden der Alpen bewegen. Het denkbeeld dat bij sommigen te Londen, waaronder goed ingelichte Franschen bestaat, is: dat Oostenrijk, indien het aanstaande jaar niet aanvalt, aangevallen zal worden. De vierhoek kan als volstrekt onneembaar beschouwd worden. Van den Monte Baldo tot den mond van den Po is elk gedeelte door vestingwerken gedekt, en met elke maand rijzen nieuwe verdedigingswerken op om de vestingen van den eersten rang, die de kern der kracht uitmaken. Een gerekte veldtogt en een langdurig beleg van den vierhoek zouden den Franschen keizer niet bevallen. Hij wenscht, even als zijn oom, verrassend te werk te gaan en den krijg te eindigen vóór dat er onvoorziene of niet wenschelijke verwikkelingen uit mogten voortspruiten. De Italianen mogen den vierhoek aanvallen, Garibaldi moge door het Illyrische gebergte in Hongarije dringen — het hoofdkwartier van den keizer zal aan den Neckar en den Donau zijn. Graaf Cavour zeide eens, dat de bijstand van Frankrijk aan den Rijn betaald zou worden, doch naar allen schijn zal die eerst op meer tastbare wijze worden voldaan Maar al ware koning Victor Emanuel even onbuigzaam als zijn minister, en al kon baron Ricasoli zijne belofte, dat geen duim breed italiaansche grond meer zal worden afgestaan, houden, dan zou dit slechts het andere uiterste verhaasten, namelijk Frankrijk te moeten bijstaan in een oorlog tot inlijving van de Rijnprovinciën. De keizer vecht niet tot dat hij zijne tegenpartij aan banden gelegd, en hare bondgenooten vervreemd of onverschillig gemaakt heeft. Zijn nieuw plan van een skandinavisch verbond dient zoowel om Duitschland te dreigen, als om aan de zeemagt van Frankrijk meer sterkte te geven en om Finland aan te vallen, indien Rusland de duitsche magten mogt willen bijspringen. Napoleon is bezig Duitschland in het net te krijgen, even als hij Oostenrijk in 1859 ving. Tenzij de koning van Pruissen bij het aanstaande onderhoud zich inschikkelijker toone jegens de napoleontische politiek dan men vermoedt, zal men de keizerlijke jagt zien beginnen vóór dat zes maanden verloopen zijn.” *The Press* schrijft onder den invloed van Oostenrijk.

Men leest in den *Times* o. a. in een artikel over Beckers aanslag op Willem I.: „Wanneer de koning van Pruissen aanstaande maand naar Frankrijk gaat, dan zal hij de volle ontwikkeling der kracht zien, welke door nationale eenheid wordt te weeg bragt. De uitgebreide en tevens naauwkeurige organisatie van dat groote rijk, de juiste werking der machine van het Kanaal tot aan de Pyreneën, de veerkracht en het vertrouwen dat het bewustzijn van nationale magt aan eiken individu schenkt, zullen indruk maken bij de oplettende en overwegende Duitschers. Dat Duitschland dit alles kan navolgen, is misschien onmogelijk, en het is ook niet te wenschen dat er een tweede overgroote krijgsmagt in Europa besta; doch hetgeen Frankrijk te veel heeft, heeft juist Duitschland te weinig, en gelukkig kan het dit op betere wijze en minder opofferingen dan zijn mededinger verkrijgen. Een pruissisch hof, dat de liberale beginselen, die welligt te voorbarig daaraan toegeschreven zijn, in toepassing brengt, zou zoo veel als dit thans doenlijk is, aanvoerder der duitsche bewegingen worden, en overal waar leiding bestaat moet eenheid volgen. Wanneer de koning van Pruissen een vrijzinnig bewind beloven en die belofte houden wil, dan zal zijne aanstaande krooning iets meer beduiden dan gewoonlijk met zulke plegtigheden het geval is.”

In eene Parijsche brochure, getiteld: *Waarborgen gegeven door den koning van Italie voor de onafhankelijkheid van den Heiligen Stoel*, leest men de volgende ontwerp-overeenkomst, waaraan in onderscheidene kringen nog al waarde wordt gehecht, hoewel men niet kan verklaren dat zij werkelijk Victor Emanuels bedoelingen en aanbiedingen inhoudt: 1. Het wereld gezag, in verloopen eeuwen ingesteld met het doel om de onafhankelijkheid van den Heiligen Stoel te verzekeren en thans niet meer beantwoordende aan het doel zijner instelling, is en blijft afgeschaft. 2. De persoonlijke veiligheid van den paus wordt toevertrouwd aan de kinderlijke loyauteit van Z M. den koning van Italie, en de onafhankelijkheid van den Heiligen Stoel is onder den waarborg der mogendheden geplaatst. De persoon des pausen is onschendbaar en geheiligd, even als de personen van de leden van het Heilig kollegie. 3. De landen die den Kerkelijken Staat uitmaakten en het erfgoed van den Heiligen Petrus worden, overeenkomstig de wenschen en de stemming der bevolkingen, met het koningrijk Italie vereenigd. 4. Rome, hoofdstad van Italie, blijft de zetel van den souverein-opperpriester. 5. Zijne Heiligheid oefent het opperpriesterschap uit, met behoud van alle eerbewijzen welke Z. H. tot heden genoten heeft. 6 De afgezanten, ministers en zaakgelastigden der mogendheden bij den Heiligen Vader, en de afgezanten, ministers en zaakgelastigden die de paus mogt hebben bij de vreemde mogendheden, blijven in het genot van de voorregten en vrijdommen aan de leden van het korps diplomatiek toegekend. 7 De paus behoudt zijne propaganda, zijne bevoegdheid in geestelijke aangelegenheden en zijn archief. 8. De bezittingen en paleizen van den Heiligen Vader, zoo in de stad als daar buiten, worden vrijgesteld van alle belastingen en huiszoeking. 9. De

St. Petruskerk en het St. Petrusplein en de paleizen van het Vatikaan met hunne aanhoorigheden behooren aan Z. H. en aan zijne opvolgers. 10. De H. Stoel ontvangt een soort van tiende der openbare inkomsten van zijne voormalige Staten. Bijgevolg wordt een altoosdurende rente van .. op het grootboek der Italiaansche nationale schuld ingeschreven. 11. Elke mogendheid wordt uitgenoodigd voor den Heiligen Stoel een jaarlijksche rente vast te stellen, wier cijfer geëvenredigd is aan de catholieke bevolking der landen; en deze bijdrage wordt als St. Pieters-penning verstrekt. 12. De paus wordt verzocht zoo veel mogelijk de kardinalen onder de verschillende natien te kiezen, en daarbij te letten op het catholieke zieletal waaruit deze bestaan. 13 Eene gelijke rente van .. wordt door elke natie vastgesteld voor elken kardinaal in haren boezem gekozen. 14. Aan den Heiligen Vader wordt door elken catholieken toegevoegd (door elke catholieke natie) een zeker aantal leden der eerewacht verschaft, gekozen door 's pausen gezanten of legaten en te onderhouden op kosten van elk land. 15. Zoo lang de Heilige Stoel onbezet is, mag geen andere volksmagte en geen andere militaire magt dan de pauselijke lijfwacht het paleis van het conclave tot een afstand van minder dan .. naderen. 16. Z. M. de koning van Italie neemt, zoo voor zich als in naam van de natie die hem gekozen heeft, in tegenwoordigheid van God en ten aanzien van de wereld, tegenover de regeringen en de volken, de plegtige verbindtenis op zich, den persoon des pausen te beschermen, en te waken dat de onafhankelijkheid van den Heiligen Stoel volkomen blijve en de tot deze onafhankelijkheid noodige voorschriften gehandhaafd worden."

Uit Londen schrijft men dd. 19 Sept.

De *Great Eastern*, die te Cork of Queenstown binnengeloopen is en 400 reizigers, benevens eene buitengewoon groote lading aan boord had, aangezien de berigten, het schip betreffende, zoo gunstig waren, heeft van Donderdag ochtend tot Zondag nacht 2 ure, op 240 engelsche mijlen ten westen van kaap Clear, als een balk in de zee gedreven, hebbende door een geweldigen storm de beide raderkasten en den top der roerstang, een ijzeren staaf van tien duim diameter, verloren. Slingerende en duikende, zonder stuurtuig en niet in staat voor- of achteruit te gaan, werd het dek schoon geveegd, het kamergereedschap overal door elkander gesmeten, en zelfs een stal met twee koeijen naar beneden in de kajuit geworpen. De goederen der passagiers werden insgelijks beschadigd, en twintig of dertig hunner ligtelijk gekwetst. In dien toestand, en dus met den dood voor oogen, — want het monster-schip raakte, niettegenstaande de hoogte der boorden, somtijds aan deze dan aan gene zijde der golven, en telkens scheen het gevaarte in de diepte te zullen ondergaan, — bragten de passagiers ruim twee maal vier-en-twintig uren door, tot dat de bemanning een stuurtuig gereed kreeg en men met behulp van de schroef naar Queenstown stevende, waarbij men negen knoopen in het uur aflegde. Maandag ten 3 uur heesch de *Great Eastern* de noodvlag en werd hij door het gouvernement-schip *Advice* binnengesleept, zonder eenig menschenverlies hoegenaamd (indien men den dood van een of meer personen niet opzettelijk verzwegen heeft). Het monsterschip was, alvorens te vertrekken, te Liverpool nagezien en men had er nog 15,000 p. st. onkosten aan besteed. Kapitein Walker maakte zijne eerste reis over den Atlantischen Oceaan, ofschoon wel bekend met de Adriatische zee. Voor zoo ver men weet, bestaat er echter geen grond van klagt, en is de tegenspoed aan niets anders dan aan den orkaan te wijten, gedurende welken het schip in alle geval bewezen heeft sterk en hecht te zijn. Het zal thans naar Liverpool worden gesleept om weder in orde te worden gebragt.

Te Parijs is men thans nog al gerust over den politieken toestand van Europa, en meer bijzonder wat Italie betreft. In verscheidene kringen der fransche hoofdstad houdt men het voor zeker dat de pauselijke kwestie, die nog voor weinige maanden onoplosbaar scheen, binnen kort eene oplossing zal erlangen, zoo als in het belang der Italiaansche eenheid slechts gewenscht kan worden. In een Parijschen brief lezen wij dienaangaande o. a. het volgende: „Onze regering, afgemat door de listen en kuiperijen der ultraklerikale partij, die hare komplotten ter gunste van de legitimiteit met den mantel der godsdienst bedekt, wil bepaald aan de zaak een einde maken hoe dan ook. Men verzekert dat de Heer de Persigny, wiens gehechtheid aan de Italiaansche zaak bekend is, besloten heeft zoo noodig zich van krachtige middelen te bedienen om dat doel te bereiken, en dat de keizer, die gehouden is met een weinig omzigtigheid te handelen, minder tegenover de katholieke mogendheden van Europa, dan tegenover een aanzienlijk gedeelte der fransche geestelijkheid, wier invloed in eenige departementen nog overwegend is, eenigermate de denkbeelden van zijnen minister aangaande de pauselijke kwestie beaamt. De keizer verlangt nog dat al de moeijelijkheden in der minne uit den weg worden geruimd, en derhalve wil hij, alvorens zijne toevlugt te nemen tot de hevig werkende middelen, door den heer de Persigny aangeraden, niets onbeproefd laten wat hij, lettende op zijnen titel van „oudste zoon der Kerk," en op zijnen eerbied voor den opperpriester, meent te moeten en te kunnen doen."

De Parijsche *Presse* heeft uit Koppenhagen berigten ontvangen, volgens welke het te verwachten is dat de koning van Denemarken dit jaar niet in Frankrijk zal komen.

De keizer van Rusland, die naar de Kaukasie zou gaan, heeft hiervan afgezien en wordt den 4 October uit de Krim te Moskou verwacht.

Het Heerenhuis van den Oostenrijkschen Rijksraad heeft zich, even als het Huis der Afgevaardigden, verklaard tegen het hoofdbeginsel eener ontwerpen wet op het sluiten van accoorden bij bankbreuken. De regering is daarop te rade geworden de voordragt terug te nemen.

Men verneemt uit Weenen, dat de leiders der verschillende partijen in de tweede kamer van den rijksraad overeengekomen zijn, zich naar Presburg te begeven, ten einde, daar bijeenkomst te hebben met den heer Deak en eenige andere leiders der Hongaren. Eene der warmste voorstanders van het centralisatiestelsel, de heer Giskra, heeft zich, tot verbazing van velen, ook bereid verklaard aan die konferentie deel te nemen, en alzoo middelen te beramen tot eene schikking.

De graaf van Chambord en zijne zuster, de hertogin van Parma, zouden van Weenen vertrokken zijn om eene pelgrimstogt naar Jeruzalem te ondernemen, waar zij, op de heilige plaatsen „de vervulling hunner wenschen van God willen afsmeeken."

De Oostenrijksche regering heeft het ontwerp van wet betreffende de regeling der Hongaarsche aangelegenheden ingetrokken, dewijl de beide huizen van den Hongaarschen landdag zich niet met de hoofdbeginselen van het ontwerp hebben kunnen vereenigen. De toestand wordt dagelijks bagchelijker; eene crisis zal niet lang uitblijven. De gemeenteraden verwachten elk oogenblik het bevel tot hunne ontbinding; het vertrouwen op den tegenwoordigen staat van zaken is verdwenen; alle veerkracht bij de autoriteiten is geweken. Te Pesth ziet men personen in volle honvéd-uniform (uniform der Hongaarsche nationale militie), met de roode kokarde. De burgers verkeeren in grooten angst en zien met bange verwachting de aanstaande gebeurtenissen te gemoet.

Men verneemt dat, in zake het sluiten van een handelstraktaat tusschen Pruissen en Frankrijk, het voornemen bestaat te Berlijn een conferentie bijeen te roepen van gevolmagtigden der voornaamste Staten van het Tolverbond, ten einde zekerheid worde verkregen dat de regeringen, die er het meeste belang bij hebben, zich zullen vereenigen met zekere hoofdbepalingen der overeenkomst.

Men schrijft uit Amsterdam:

Vrijdag avond den 26 en Zaturdag ochtend den 27 Julij jl. werd de Godsdienstoefening in de Groote Synagoge der Ned. Israëlietische gemeente alhier door koraalgezang opgeluisterd; het Godshuis was, zoo als men voorzag, eivol, en evenwel is de goede orde, dank zij de gepaste maatregelen van het kerkbestuur, noch in noch voor het huis een oogenblik gestoord geworden. De uitvoering was zeer voldoende. Verre weg de meeste der 15 nummers (waaronder 6 van den heer B e r l ij n en 3 van den Eerw. heer opper voorzanger H e l m a n n) hebben werkelijk een kerkelijk karakter en beantwoorden dus geheel aan het doel. Intusschen zou het koraalgezang als zoodanig nog veel winnen, als er minder lange solo's voor den voorzanger in voorkwamen en het koor met eenige fiksche tenor-stemmen kon worden versterkt. Wij weten echter, hoe moeijelijk dit laatste is en laten een en ander volgaarne over aan den kundigen heer B e r l ij n, die voorzeker alles zal aanwenden, om zijne op dit gebied te regt verworven gunstige reputatie te handhaven en zoo mogelijk nog te verhoogen.

De invoering van het koraalgezang bij de eeredienst in de hoofdstad — thans een *fait accompli* — is eene even gewigtige als verblijdende gebeurtenis, die wel verdient, dat wij er ons eenige oogenblikken mede bezig houden. Zij is eene der eerste concessiën aan den tijdgeest en het meer zuivere godsdienst- of wil men, eeredienst begrip gedaan. Wij zullen thans niet onderzoeken, of de vereeniging *Sjochré Déa*, die, ofschoon uit den aard van het compromis met het kerkelijk gemeentebestuur getroffen, geene teekenen van leven meer gevende, nog steeds bestaat, daartoe de impulsie heeft gegeven, dan wel, of het koraalgezang ook zonder die vereeniging, althans nu reeds, zou zijn tot stand gekomen. Het is ons genoeg, dat die overwinning op de hyper-orthodoxie is behaald niet alleen, maar ook, dat de uitvoering geene hatelijke openbare demonstratiën heeft uitgelokt. Aan het tegenwoordig kerkbestuur mogen wij dan ook den welverdienden lof niet onthouden, van het ijs te hebben gebroken en de eerste schrede te hebben gedaan op de baan des vooruitgangs. Al wie den geest kent, waardoor onze kerkelijke aangelegenheden in de hoofdstad tot nu toe werden beheerscht, al wie weet, hoe angstvallig, hoe huiverig, hoe afkeerig men tot nu toe was, om het oor te leenen aan alles wat — wij zullen niet zeggen naar hervorming — maar naar verandering, naar verbetering zweemde; al wie, eindelijk met ons toestemt, dat men den tijdgeest op den duur geen wederstand *kan* bieden, zoodat hij alles verplettert wat niet voor hem wijkt, zal zich met ons over de aanvankelijk door de partij des vooruitgangs op die van stil stand, bij gevolg op die des achteruitgangs behaalde zege, innig verheugen. *Il n'y a que le premier pas qui coute*, de eerste stap is de moeijelijkste, zoowel op het gebied der deugd als op dat der ondeugd, op dat der beschaving, als op dat der duisternis, op dat van den vooruitgang als op dat van den achteruitgang, op zedelijk en maatschappelijk zoowel als op staatkundig en kerkelijk gebied. Die eerste schrede is thans gedaan en het kerkbestuur, dat misschien voor eenige maanden nog hemelhoog tegen de invoering van koraalgezang heeft opgezien, bevreesd als het welligt was voor demonstratiën eener partij, die zich tegen alles verzet wat niet met hare bekrompen godsdienst begrippen overeenkomt, heeft nu de ervaring kunnen opdoen, dat het slechts het goede ernstig behoeft te willen, om zijne tegenstanders tot zwijgen te brengen. En mogt hier en daar ook nog eene veroordeelende stem *tegen* het koraalgezang oprijzen, moge een enkele zelfs de synagoge ontvlugten, ten einde de „heiligschennis" niet te zien, of liever niet te hooren, het kerkbestuur zal zich daarboven weten te verheffen en den door hem ingeslagen loffelijken weg blijven bewandelen: „Langzaam voorwaarts!" dit zij zijne leus; langzaam — maar toch voorwaarts. Wij zijn geene vrienden van groote sprongen, vooral niet op kerkelijk gebied, waar men zoovele susceptibiliteiten heeft te ontzien; de gemeente — en wij hebben met dit woord alleen hen op het oog, die in den regel de synagoge bezoeken — moet trapsgewijze, als ware het, voor het betere, voor het meer met den tijdgeest en de vorderingen der beschaving overeenkomstige, worden vatbaar gemaakt; inzonderheid hier ter stede moet zij, als van kindsbeen af, nog worden opgevoed en kan een te plotselinge overgang zeer nadeelig op haar werken en haar, gelijk een wederspannig kind, blind maken voor het goede, dat zijne ouders het willen doen deelachtig worden.

INGEZONDEN.

UITBOEZEMINGEN over de Kolonie SURINAME.

door den ouden Heer

FURET.

(*W. E. H. WINKELS.*)

XVII.

Naauwelijks werd deze handeling bekend, of de zwoelingen schenen tot woede te zullen overslaan, daarbij kwam nog dat DE WITT had toegestemd, in het voldoen van 10,000,000 guldens aan *Engeland*, voor schadevergoeding.

In 1656 was de zorgelooze laauwheid van het bestuur, *Brazilie* geheel voor ons verloren gegaan en den *Portugezen* in handen gevallen.

Den 13 September 1658 stierf OLIVIER CROMWELL; het gevolg daarvan was, dat na een korte tusschen-regering van zijn zoon RICHARD als *protector* van *Engeland*, die deze waardigheid in 1660 nederlegt, een nieuw *Parlement* van Koningsgezinden werd gevormd. Generaal MONK bewerkt dat KAREL II als Koning erkend wordt; deze te *Breda* zijnde, ontvangt de eerste gelukwenschingen van de Staten. KAREL vertrekt over den *Haag* naar *Scheveningen* met eene vloot onder MONTAGUE naar *Engeland*.

Nederland sluit den vrede met *Portugal* en ontvangt voor *Brazilie* eene schadevergoeding van 8,000,000 gulden.

Op den 14 September 1662 heeft er een vredesverbond plaats, tusschen KAREL II en de Staten. — Niettegenstaande die vrede, deden de Engelsche oorlogschepen ons veel kwaad. Zij ontnamen ons eenige bezittingen in *Afrika* en *Amerika*.

Spoedig dan ook brak in volle woede en kracht de oorlog tusschen ons en de *Engelschen* uit, en het is vooral in dien strijd ter zee, dat de *Nederlanden* de roemrijkste zege voortdurend op de *Engelschen* behaalt (1666).

Engeland begon nu sterk naar den vrede te haken; die zucht uit afmatting geboren, werd versterkt door Engelands geldgebrek en nog vermeerderd, door den ontzettenden *brand van Londen* (12 Sept. 1666), die millioenen schats kostte.

De *Zeeuwen* werden te dier tijd zeer naijverig op de volkplantingen der *Engelschen* in *Amerika*, en het was in het jaar 1667 dat de *Zeeuwsche kommandeur* ABRAHAM CRIJNSSEN, een der helden van *Duins*, door de *Admiraliteit van Zeeland* met *zes* vaartuigen hier heen gezonden werd, met dat gevolg, dat hij na weinig strijd, de Engelsche volkplanting door *Lord* PARHAM alhier gesticht, bemagtigde (28 Februarij 1667). Deze bemagtiging had vijf jaren later plaats, nadat KAREL II aan *Sir* FRANCIS WILLOUGHBY, *Graaf* van PARHAM en aan LAURENS HIDE, tweede zoon van den *Graaf* van CLARENDON, groot kanselier van Engeland, bij *Parlements-acte* dd. 2 Junij 1662 Suriname geschonken had.

Twee jaren na deze beschenking en drie jaren voor de bemagtiging door CRIJNSSEN, veroverden de *Franschen* op den 15 Mei 1664 *Caijenne* en verjoegen de *Hollanders*.

De *Israelites* zich aldaar gevestigd hebbende, deelden in de moeijelijkheden en verdrukking; zij vroegen bescherming en gastvrijheid aan de Engelsche volkplanters alhier, welke hen goedhartig de nederzetting vergunden, met het voorregt van volkomen burgerschap,

zoo wel voor hen als voor de *Israeliten* die hier sedert 1652 waren, en die later door tusschenkomst van *Lord* PARHAM hier heen kwamen.

Den 31 Julij 1667 werd de door *Engeland* gewenschte vrede te *Breda* gesloten, waarbij bepaald werd, dat ieder land in het bezit bleef van dat gene, wat men tijdens den oorlog tot den 20 Mei elkander had afgenomen. Door deze bepaling bleef *Suriname* in het bezit van *Nederland*.

(*Wordt vervolgd.*)

MUZIEK KORPS VAN HET BATAILLON JAGERS No. 27.

PROGRAMMA VOOR HEDEN MIDDAG *Den 27 October* 1861.

No. 1. PARADE MARSCH, arr. par STUTTERHEIM.

2. OUVERTURE, *les Italiens en Alger*, par MEIJERBEER.

3. POLONAISE, arr. par STUTTERHEIM.

4. FLEURS ITALIENNES, *Cavatine*, arr. par G. BERTHE.

5. LEINATE'S KLÄNGE, *Walzer*, arr. par G. BERTHE.

6. SEBASTOPOL, *Pas Reboublé*, arr. par G BERTHE.

CORRESPONDENTIE.

Het schrijven uit Coronie is door ons ontvangen.

Omtrent de nachtwachts nader.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 25n. dezer, de Kol. stoomboot *Vice Adm. Rijk*, kapt. Rusman, van Demerarij.

VERTROKKEN.

Den 25sten dezer, de Fransche stoomboot *l'Abeille*, komm. Mandet, naar Cayenne.

TE HELVOETSLUIS GEARRIVEERD.

Den 16den September, Z. M. S. stoomvaartuig *Hector*, kommandant van der Haak, van hier.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 24sten September, *Johanna Jacoba*, kapt. Sap. *Plata*, kapt. Meijer, beiden van hier.

TE LONDEN.

Den 16den September, *Hermione*, kapt. Williams. Den 19den, *James Hall*, kapt. Friend, beide van Nickerie. — Den 21sten, *Jacoba Johanna*, kapt. de Groot, van hier. — Den 23sten, *Nurserij Packet*, kapt. Eagle, van Nickerie.

BINNENGELOOPEN TE PLYMOUTH.

Den 24sten September, *Anna Lena*, kapt. Zaal, van Amsterdam naar herwaarts, met schade.

NAAR HERWAARTS VERTROKKEN.

Den 28sten September, *Hieronima Frederika*, kapt. Busch Keizer. — Idem, *Willem Jacobus*, kapt. Visman.

ZEILKLAAR NAAR HERWAARTS.

Den 29sten September, *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen. — Idem, *Johanna Klasina*, kapt. Visser.

TE AMSTERDAM LAGEN IN LAING NAAR HERWAARTS.

Amicitia, kapt. Wijgers — *Caspar de Robles*, kapt. van Slooten — *Albatros*, kapt. Koch, *Maximiliaan*, kapt. Schill — *Pl. Dordrecht*, kapt. Brakke — *Willem en Carel*, kapt. Steenveld.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Josephine*, kapt. Hofker, adres bij H. C. Levij — Sluit ultimo dezer.

Het schip *Maria Cornelia*, kapt Brinkerinck, adres bij T. Hienke. — Sluit ultimo dezer.

Het schip *Josephina Bernardina*, kapt. Bos, adres bij J. Gisius.

Het schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Suriname*, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Jennij*, kapt. de Lang, adres bij M. M. Curiel.

Het schip *Emelie*, kapt. van Wijk, adres bij F. Emanuels.

Het schip *Willem Frederik*, kapt. R. Y. Visser, adres bij Gebroeders van Praag.

Het schip *Mercurius*, kapt. van der Veer, adres bij H. Degenhard.

NAAR LONDEN

Het schip *Suriname*, kapt. Tucker, adres bij Gebrs. Van Praag.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Kol schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, van Europa: de Heeren W. G. Tom, Hellmund, D. Schiltema en M. C. Laroche, van Demerarij: de Heeren G. Brocklehurst, J. Green, A E Abre, A. van Gaden en L. Wilstele; — van Nickerie: de Heeren T. J. Tyndall en Familie en H. J. de Barios.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht.

Suiker. Den 23sten dezer, van plant. *Poelwijk*, 47 vaten a 9,06 cent.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 28 *September* 1861.

Koffij in zeer goede stemming; tot veilingsprijzen is niets te bekomen, op enkele nommers wordt een avantje van ½ cent bestaald; van Padang werden 9000 b. tot volle veilingsprijzen verkocht; ord. Braziel aangeboden, doch moeijelijk te plaatsen.

Ruwe Suiker. De omzet bij particulieren was beperkt; de veiling van Java op 25 Sept. werd coulant grootendeels aan binnenlandsche koopers gerealiseerd tot circa f ¼ boven Julij.

Katoen met levendige vraag; tot merkelijk verhoogde prijzen werden 240 b. Noord Amerik., 898 b. Oost Ind. en 7 b. Surin. afgedaan.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 21 tot den 26 October 1861, zijn alhier ingeschreven als overleden.

Den 21sten, Julius Gustaaf Cabell, zoon van Eduard Ferdinand Cabell en van Johanna Cornelia Kerster, 2 jaren en 2 weken.

Idem, Leentje Elisabeth Sanijs, 3 maanden.

Idem, Juliana Lena van Delmonte, 80 j.

Den 22sten, Willem Frederik van der Kamp, 32 jaren.

Idem; Tarie van Berranger, 100 jaren ruim.

Den 24sten, Louis Stein, 38 jaren.

Den 26sten, Henrietta Cornelia Meurs, Wed. van Hendrik Johan Jacob Bramm, 78 jaren.

Als levenloos Geboren.

Den 20sten, het kind van het Mannelijk geslacht, van Maria Constantia Smid.

Binnenlandsche Berigten

Bij Gouvernements Resolutie van den 12 October jl. No. 2, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, tot 2e Luitenant in de divisie *Boven Suriname en Thorarica*, benoemd de oud 2e. Luitenant A. H. van den Hon.

Bij Koninklijk Besluit van den 13 Augustus ll. No. 73, zijn ten verzoeke van James Morison, brieven van wettiging verleend aan het, bij nu wijlen Catharina Margaretha Cruden, ook genaamd Catharina Margaret Cruden, weduwe van wijlen Andries Charles of Charles Andries Rens, door hem verwekte kind, genaamd John Alexander Frederik.

Bij Gouvernements resolutie van den 17 October No 2. is onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den heer F. Harten, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag als 2e. Luitenant bij de Schutterij te *Paramaribo*.

Aan George Brocklehurst, wonende te *Paramaribo*, gemagtigde van Allan Houstoun Wood te *Demerarij*, is een octrooi voor den tijd van vijf jaren, gerekend van den 15 October, verleend tot invoering alhier van eene *verbeterde test tot suikerkoking*.

Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven dat, bij beschikking van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* dd 5 October jl. No. 84, magtiging is verleend op den provisionelen Curator, als beheerende den boedel van John Samuel Buane, die is geweest erfgenaam van Wilhelmina Elisabeth Saraatje van Zetten, over vier weken, te rekenen van den 22n. October e. k., een derde van hetgeen zal blijken het batig slot te zijn van den boedel van genoemde W. E. S. van Zetten, zijnde het wettelijk erfdeel van hare moeder Diana Anna van Zetten, aan zich zelven, als beheerende den boedel van Jan Ongenoemde, af te geven.

Paramaribo, den 14 *October* 1861.

Advertentiën.

Kennisgeving.

De Koloniale stoomboot *Nickerie*, zal uithoofde eener andere bestemming op aanstaanden Donderdag den 31 dezer, *niet* naar Post Sommelsdijk vertrekken.

Paramaribo, den 26 October 1861.

De Beheerder der Koloniale Vaartuigen

G. DUIJCKINCK.

ADMINISTRATEUREN

der plantages *Vreeland, La Paix* en *Johannesburg* bieden bij inschrijving aan mits de prijzen goedgekeurd worden, de levering van

DIVERSE AMERIKAANSCHE WAREN

gedurende den tijd van *zes maanden*, aanvangende 1e. November e. k.

De inschrijvings billetten worden inge wacht tot en geopend op MAANDAG den 28n. dezer, des voormiddags ten 10 ure, ten kantore van P. MAY, alwaar de voorwaarden van levering ter lezing liggen, — met vrijlating aan de inschrijvers om daarbij tegenwoordig te zijn.

Paramaribo, den 26 *October* 1861.

Mad. FABBRI'S COMPANY.

De CONCERTEN van Mad. **FABBRI** worden op ontvangst van onderstaanden brief per de Mail uitgesteld tot *medio November e. k.*

Z. LIONARONS,
Agent FABBRI.

Guadeloupe, Oct. 17 1861.

Friend LIONARONS!

At the request of Mr. MULDER I write you to say that after receiving your letter from Barbados, he thought it best so to avoid passing through *Demerara* until the Yellow fever had subsided; we have therefore concluded to go to *Porto Rico* after which we shall go immediately to *Surinam*. Mr. MULDER wishes me to request you to postpone the concerts in *Surinam* one month at which time we will be there.... We hope that upon our arrival in *Surinam* to find the people ready to receive us, etc.

Your Friend.
C. R. ADAMS.

Heer. Z LIONARONS;
Agent of Fabbri troupe.

Guadeloupe, Oct. 17 1861.

Op verzoek van den Heer MULDER meld ik U dat bij op ontvangst van uwen brief uit Barbados, goed geacht heeft Demerarij te vermijden tot de geele koorts van daar is geweken en besloten heeft eerst van Porto Rico direct naar Suriname te gaan. Mr. MULDER verzoekt U de CONCERTEN nog 1 maand uit te stellen op welken tijd wij daar zullen zijn.... Wij hopen bij onze aankomst de menschen gereed te vinden ons te ontvangen, etc.

( )

A. SALOMONS, Vendumeester zal op DINGSDAG e. k. verkoopen:

Provisien, Schotsch goed, Zeildoek, en een partijtje ***Wane en Kopie*** **Planken van differente lengte en dikte.**

( )

A. SALOMONS Vendumeester, zal op *WOENSDAG* e. k., des namiddags om 4 uur, in het huis aan de *Keizerstraat*, naast den Heer D. BAËZA, verkoopen:

Wollen en Katoenen DEKENS, Wit, Blauw en Gestreept Osnabrugs Linnen, **elegante Zwarte Zijden Mantilles en Cloaks**, fijn **ZWART LAKEN**, Wit en Grys Linnen Dril, Engelsch Leer, Wit en Gekleurd NET LDOEK, Gemaakte HEMDEN, BORSTROKKEN, Zijden Foulards, Shirting, Linnen katoen, fijn Schotsch Batist en Kamerdoek, Damasten Servetten en Tafelgoed, 3 dr. KOUSEN, fijne ivoren en baleinen TAFELMESSEN, enz. — Alsmede voor rekening dien het mogt aangaan:

Een kistje inh. 10 heele en 15 halve ps. *BIELEFELDS LINNEN*

De GOEDEREN zijn eenige dagen te voren te bezigtigen. ( )

Over zes weken, den dag en datum later te bepalen zal door den Vendumeester A. SALOMONS worden verkocht:

De HUIZEN en het ERF gelegen aan de *Domineestraat* LrC No. 170 aankomende den ondergeteekende. Onderhands zijn dezelve onder *voordeelige voorwaarden* UIT DE HAND TE KOOP.

Continuatie van uitverkoop der nog voorradige Goederen tegen *zeer verminderde prijzen*.

DEBITEUREN worden nogmaals herinnerd het verschuldigde voor ultimo dezer maand te voldoen.

Paramaribo, den 21 *October* 1861.

FERD HARTEN.

Te bekomen bij

JY. M POLAK:

Extra HAMMEN, Z. M. en Kom. KAZEN, Groote en Kleine Broodsuikers, Zwarte THEE, Brusselsche en Brandons Waskaarsen, Zool, Gewast, Gewikst en Verlakt LEDER, Zwaar en Ligt Zeildoek, Bind en Zeilgaren, Gesponnen Hennip, Koffij en Cacao Zakken Taaije en Brosse Spykers, Veld en Timmergereedschappen, Strijkijzers, **DAKLEIJEN** 10+16, en Leijenspijkers, IJzeren Platen Staven Kroon en Lowmoor IJzer, Brandstaven, IJzeren Banden voor Schuim en Dramvaten,

14 vts. Suikervatenhoepels,

Suikerkalk in potten, Kalk en Cement, Patent, Gek. en Ongek. Lijnolie, Levertraan, Verfwaren, Potlooden, Smeltkroezen, Plafond, Kruiwagens, enz. enz.

Alsook:

Keurig Opgemaakte Dames Zijden, Crinoline en Strooihoeden, Bruidskransen en Balkapsels, Zijden en Barège Kleedjes, Zwart Zijden Mantilles, Eng. Garen en Suffolk DRIL, Iersch en Saxisch LINNEN.

Over zes weken, dag en datum nader te bepalen, zal door den Vendumeester **A. SALOMONS** worden verkocht;

Het ERF met de daaropstaande GEBOUWEN, gelegen op den hoek van de *Watermolen en Gravenstraten*, N. W. La. A No. 29, aankomende den boedel wijlen Mejufvrouw A. M. BLACK.

en

Op DINGSDAG den 29 dezer, de overige *Nalatenschap* van gemelden boedel bestaande in MEUBELEN, *gouden* SIERADEN enz.

Voorts:

Worden CREDITEUREN verzocht hunne rekeningen in te zenden en DEBITEUREN hunne schulden aan gemelden boedel te voldoen.

Paramaribo, den 25 October 1861.

C. S. P. DERICKS,

Exec. Testamentair.

De vroeger geannonceerde verkoop van het HUIS en ERF, staande op den hoek van de *Prince en Groote Dwarsstraten*, bekend onder La. E No. 292, zal als nu plaats vinden op Vrijdag den 1sten November e. k., des morgens om 9 ure, door den Vendumeester J. C. GOMPERTS.

De bewijzen van eigendom en veilconditien liggen ter *visie*, bij voormelden Vendumeester.

( )

Te Koop:

Een nieuw getimmerd open *LASTDRAGER*, gebouwd van *Wane*, lang 50 en breed 9 voeten.

Te bevragen ter dezer Drukkerij.

( )

Te Koop:

Het ERF en de daaropstaande GEBOUWEN aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, N. W. La. C No. 190 en O. W. La. D No. 423.

Te bevragen bij

J. GOMPERTS Jz.

F. W. ROSE

berigt aan OUDERS en VOOGDEN, dat zijne SCHOOL thans gevestigd is — *Steenbakkers Gracht* No. 74 tegen over de *Maagdenstraat*. — alwaar hij eene uitmuntende gelegenheid heeft, tot het houden van eenige **LEERLINGEN IN DE KOST**, waartoe hij zich munzaam aanbeveelt, als ook tot het geven van Onderwijs in de Nederlandsche, Fransche en Hoogduitsche TALEN.

AVOND SCHOOL,

Drie malen per week.

( )

---

14 vts. Suikervatenhoepels.

Voorradig:

***Grof Zout* in vaten,**

en p. m. 350 vaten te wachten.

Groene Zeep in potten.

SPIRIT TERPENTIJN,

Pik en Teer.

Extra BAY RUM in damejeans,

Te bekomen bij

LEONARD KÖLLE.

[ ]

Te Koop:

Met Welgelegen HUIS en ERF aan de Zwartenhovenbrugstraat, La. F. No. 212 N. W.

Adres ter dezer Drukkerij.

Attentie!

Tegen moderate prijzen verkrijgbaar bij

P. M. BARENDS:

Wit katoen van 12 yards, DASJES, alle soorten Heeren en Dames Kleerschuijers, PORTEMONNAIE'S,

Knip en Pennemessen,

Scharen, *Scheermessen,* Kleermakers NAALDEN à ƒ 3,50 de mille,

***Fijne Odeurs* in flacons,** Sirop d'Orgeat, de Capillaire, de Groseille Framboisé et de Framboises, Liqueuren surfine, Varmouth, Cognac, BIER Extra Roodewijn, Drij Madeira, Zoete Olie, Prunes d'ente, bl. GROENTEN, OESTERS, KREEFTEN, en JUJUBES,

***THEE*, en beste Havana**

Sigaren.

Bij *Gebr. Castilho*

te bekomen;

Compleete stellen Gepolitoerde

Kamer Ameublementen, Hobbel, Kantoor, Commode, Kinder en Houten en Rietenzitting STOELEN,

AMERIK. BLINDERS,

Klokken, Val-Axen, Halve tonnen Fam. BEEF, vheele dito Mess VLEESCH, MAKREEL en Haring,

W. p. Planken.

KOFFIJMOLENS,

Cherry Pectoral, Castor Olie en Worm Mixture, O. I. RIJST, etc. ( )

Bark *Catharina* van *London*.

Aangebragt per bovengemeld vaartuig

Extra *Witte* en *Bruine*

O. I. RIJST,

***Fire Bricks*, Romeinsch Cement, *SUIKERKALK* in potten, puncheons en halve leggers, Kalksteen,**

Suikervaten

14 en 15 vts. extra, Engelsche *HOEPELS*, Dakleijen 20†10, Zinkspijkers, Yzer Cement, CARRON Suikertesten, Brandstaven.

Voorradig:

BAKKELJAAUW, Haring, Makreel, Clear, Mess, Prime en Shoulders SPEK Mess Vleesch in ¼ en ½ vaten, SMITHS Family dito, BESCHUIT, *ZEEP*, KAARSEN, Patent en Lijn OLIE, Extra aangemaakt LOODWIT, Touwwerk, etc. etc.

Te bekomen bij

Gebrs. van Praag.

Ontpakt

en *à Comptant* verkrijgbaar bij

E. B. STUGER:

Allerkeurigst Opgemaakte Dames HOEDEN in verscheidene genres, Fraaije Dames en Meisjes FLAMBARDS, Kinder HOEDJES, Elegante Zwart zijden Mantilles en Confections, ligt wollen Dames en Meisjes PALETOTS en CLOAKS, Algepaste extra zwart zijden en Barège Kleedjes, gekleurde Barège Kleedjes tot 9 volants, Gros de Tours, de Naples en zwarte zijde om Mantilles en Kleedjes te maken; fraai geborduurde Kraagjes en Mouwen, Chemisettes, Parures, Fichu, elegante gegarneerde Lijfjes met Mouwen, Colliers, blaauwe Voiles, Zakdoekjes in soorten, fijn garen Batist, Corsetten, Kousen, mooije Handschoenen, Mitaines, Dames en Meisjes Jupon CRINOLINES, geborduurde Kinder Kleedjes en Mateen, Costumes d'Enfants, fraaije Jongens Italiaansche Stroopetten en Hoeden in soorten, dito Heijs en Matrozen Costumes, geborduurde Boordjes,

Zijden Dasjes, Laarsjes en Schoentjes.

Nieuwe patronen Calico, Jaconet en Neteldoek, wit en zwart Garen, klosjes Naaikatoen, Knoopjes, Agrementen, Passementerie, enz.

Gekleurde, witte en zwarte Mans HOEDEN, Castoren dito, fraai wit en zwart Zijde voor Vesten, gekleurd en wit gedrukt Piqué, geborduurde wit zijden Bal- en Trouw Dasjes, zwart en gekleurd zijden Dassen en Ties, ligte Paletots en Pantalons voor den droogen tijd: witte en gekleurde Hemden, Linnen Boordjes,

Merino en Katoenen *Borstrokken*,

Zijden en Cambric Zakdoeken, Cabretleeren en wit katoenen Handschoenen, Sokken.

Zijden Parapluie's, extra wit, gekleurd en zwart MERINOS en PARMATTA voor jassen en Manteltjes, gekleurd Circassian en Cachemire, Alpacca, ligt zwart Drap à ƒ3.50 per el, Satin de Laine, Voeringzijde.

Mooije *Tafelkleeden*, Schotsche *Hangmatten*.

Garen en Katoendril, bruin DRIL, bruin LINNEN, ordinair en fijn Hemden Linnen, Estopille, gordijn, voering en LINNENKATOEN.

Beddentijk, Damruit, *Bont*, Werkgoed in soorten,

Boekjestreep.

Wollen DEKENS, roode en blaauwe baaijen HEMDEN, schotsche Mutsen in soorten, Blaauw Salempoeris, Koffijzakkendoek.

Elegante gouden Parures; Oorknopjes, Vingerringen, Medaillons & Vingerhoeden, Braceletten, Sigarenpijpjes, Allumetdoosjes, Portemonnaie's, doré Haarspelden en Kammetjes.

Pleeten Likeur en Azijnstellen,

Girandolles, Soesmanden, Presenteerblaadjes, Theestellen, Lepels en Vorken, Houten Azijnstellen, fijn verlakte Presenteerblaadjes, Ivoren Tafel, fijne Scheer en Pennemessen, Scharen, fijne Naalden in doosjes.

Eene verscheidenheid fraaije porceleinen Voorwerpen voor CADEAUX en ETAGÈRES.

Keurig Kinder Speelgoed,

Pinaud's Eau de Cologne, Odeurs, Pommades, Haarolie, Savon au suc de Laitue, Windsor en andere ZEPEN.

Exquise oude Port en Madeira WIJN in kistjes van 1 dozijn en per flesch.

Rainauld's Pale Brandy en fijne Roodewijnen,

Aangemaakt LOODWIT in tonnen, Raauwe en Gekookte LIJNOLIE.

Per *Josephine* Kapt. Hofker:

Blikjes Saucise de Bologne, Gehakt, Rollade, Versche Zalm, Aspergies, Doperwtjes en Worteltjes, ¼ ankers ingelegde Groenten, 1e. kwaliteit Rolpens in flesschen, beste gebeukte Lengvisch, Vermicelli, Fijne Genua OLIE seltserwater in manden van 25 | 2 kruiken, Frambozen Azijn en Siroop, fijne Likeuren, Banket, Bitterkoekjes, enz. [ ]

De Pillen van Holloway

Verijdelde onpasselijkheid.

Iedereen is verwonderd over het groot aantal buitengewone ziekten, die door de pillen van Holloway worden voorgekomen of geheel genezen. Dezelve kunnen in degelijkheid door andere middelen niet geëvenaard worden, vooral in gevallen van wat rzuchtige aandoeningen en de talloose ongesteldheden der vrouwen. Wanneer de spijsvertering niet goed is, de lever aangedaan en de geest onnatuurlijk onderdrukt, dan brengen deze pillen eene heilzame werking te weeg. Zij genezen dikwerf kwalen, die bij de geneeskundigen voor onherstelbaar worden verklaard. Als huismiddelen zijn zij algemeen geacht en beroemd. Zij zuiveren het bloed zoowel als het geheele gestel, versterken de zenuwen en geven de gezondheid weder, wanneer al de aangewende middelen vruchteloos waren en er geen hoop op herstel scheen te zijn.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à ƒ 1. 3 en ƒ 5.

( )

GEDRUKT bij A. L. G. DE RANDAMIE.

BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

Verschijnt elken Woensdag.

1861. Woensdag 23 October **No. 43.**

PARAMARIBO, den 22 October 1861.

Luidens de berigten uit Caijenne, door ons per de fransche stoomboot *l'Abeille* ontvangen is door de Vereenigde Commissie tot exploratie van de Marowijne bij hare waarnemingen de *Laura* bevonden de hoofdstroom te zijn; eene zaak, welke reeds als zoodanig door de vroegere Commissie van hier, was vastgesteld. Den 9' dezer waren de reizigers op 3 gr. 56 m. en voeren zij de *Tappanahonij* op.

De N. A Oorlogsstoomboot *Iroquois*, welkers aankomst op ll. Zaturdag wij vermeldden, is reeds den volgenden avond, ten *negen* ure, weder vertrokken, ter opsporing van de Zuidelijke boot *Sumter*, welke volgens berigt alhier met *l'Abeille* ontvangen, op de kust was gezien, kruisende ter hoogte van de Marowijne.

De *Iroquois* is een van de zes Oorlogsschepen, die in deze wateren op de *Sumter* jagt maken en is een fraai schip, van 228 vt lengte en 44 vt. breedte, aan boord hebbende 165 man equipage.

Zij kan volgens de *New-York Times* als een der vlugste stoomboot van de Amerikaansche marine aangemerkt worden.

De *Dublin Freeman* maakt een brief openbaar door mw. Harriet Becher Stowe aan lord Shaftesbury gerigt. Wij ontleenen daaraan de volgende zinsneden: „Vergun mij, mylord, door uwe tusschenkomst aan onze vrienden in Engeland kenbaar te maken, hoe wij, christenen en christinnen in Amerika, den tegenwoordigen oorlog beschouwen. Naar onze wijze van zien is deze worstelstrijd het regtstreeksch gevolg van de gemoedelijke beweging die, gedurende den loop der laatste eeuw, door de vereenigde krachten der antislavernijgezinden in Engeland en Amerika is ontstaan.

„In ons oog is die strijd de groote en beslissende oplossing der slaven-kwestie in de beschaafde wereld. De oorzaken die dezen krijg te weeg hebben gebragt, openbaarden zich van het tijdstip, toen Clarkson, alle stoffelijke belang verzakende, voor het oog der wereld den slavenhandel heeft in het licht gesteld, en aan dat doel zijn leven wijdde.

„Daarop heeft zich eene krachtige beweging geopenbaard, ten gevolge waarvan Engeland dadelijk, en daarna de vrije Staten van het Noorden, de slavernij en den slavenhandel hebben afgeschaft. Deze beweging heeft sedert jaar aan jaar een klimmenden invloed uitgeoefend op de slavernij in de Zuider-Staten, en wel zoodanig, dat deze zich eindelijk daardoor hebben laten vervoeren tot de poging onze nationale organisatie te vernietigen, die vernietiging beschouwende als het eenige middel om de slavernij bij zich in stand te houden.

„Naar onze meening, is deze oorlog een groote kampstrijd tegen de slavernij, niet in den vorm, maar in zijn wezen; niet in woorden, maar in de diepe overtuiging en insigten van elke der strijdende partijen, en meer nog in de onvermijdelijke en oppermagtige openbaringen der Goddelijke Voorzienigheid.

„Men heeft in Engeland de weigering van het Noorden om neger-regimenten in dienst te stellen gehekeld, en wel op grond dat die weigering eene onregtmatige minachting van het negerras aantoonde. Maar, mylord! onze Noorder-Staten hebben als broeders, als christenen, als leden der groote menschenmaatschappij, zoo lang mogelijk de ontzettende botsing, het conflict tusschen de rassen willen vermijden.

„De lont, in onze hand hebbende die deze geduchte mijn zou kunnen doen ontploffen, worden wij door een diep medelijden, een groote vrees wederhouden. Voor den Staat zelven is het verkieslijk die bloedstorting te vermijden; want als men de rassen tegen over elkander in het vuur breugt, zou er een zoo gruwelijke en wreedaardige oorlog uit ontstaan, dat de geschiedenis der beschaving geen tweeden zoo zou hebben aan te wijzen.

„Onze regering heeft het leger vrij willen houden van hartstogten en wraaknemingen, en het alleen doen dienen om rust en orde te handhaven waar zij bestaan. Een opstand van de negers zou allereongelukkigst voor dat reeds zoo mishandelde ras zijn, hetwelk thans met ieder uur zijne vrijheid naderen ziet. *Onwetend en verwoed zou het zich aan barbaarsche uitspattingen overgeven, die de opkomende sympathie der wereld zouden onderdrukken* (deze periode is al bijzonder *opmerkelijk* in den mond der patroues van *Uncle Tom*) en schadelijk inwerken op de beweging, die, wij houden er ons van overtuigd, bestemd is eindelijk de magt der onderdrukkers te vernietigen. Ons leger wordt thans alleen vergezeld door de gebeden der slaven, die zonder moeite begrijpen dat onze segepraal hun geluk zal uitmaken.

„Dat dan onze vrienden in Engeland, die moedig met ons deelgenomen hebben aan den zedelijken worstelstrijd die de tegenwoordige crisis heeft te weeg gebragt, er thans het gewigt van beseffen, en ons met hunne gebeden bijstaan."

De invloed, dien de Amerikaansche burgeroorlog op Engeland en door Engeland ook op andere Staten van Europa meer of minder hebben moet, is meermalen behandeld, en naar aanleiding der openbaar gemaakte staten van uit- en invoerwaarden, werd die invloed onlangs door den *Times* aan het licht gebragt. De uitvoer van katoenfabrikant in de eerste zeven maanden van 1861 bedroeg de helft van dien der eerste zeven maanden van 1860 en de maand Julij 1861 levert, vergeleken met die van 1860 een verschil van negentiende. Met aardewerk en dergelijk fabrikaat is het evenzoo gesteld, en de vermindering in mode-artikelen en gemaakt goed is van 157 000 tot 8600 p. st., wanneer men de maand Julij 1860 met die van 1861 vergelijkt. Met ijzerwerk en messen en scharen staat het niet gunstiger. Het artikel linnen is van 200,000 op omtrent 16 000 p. st gevallen, staven ijzer van 54 000 tot 3000 p. st., geslagen ijzer van 44000 tot 3000 p. st., staal van 47 000 tot 8000 p st., tin van 100.000 tot 23 000 p st., zijden fabriekaat van 20,000 tot 465 p. st., soda van 33,000 tot 6 900 p. st britsch gedistilleerd van 15 000 tot 357 p. st., wollen fabriekaat van 64,000 p. st. tot 5700 p. st., gemengde wollen stukken ens. van 242.000 tot 31.000 p. st., en gebreide goederen van 127.000 tot 5000 p. st. Verscheidene artikelen, waarvan de uitvoer tamelijk levendig was, komen in dit jaar in het geheel niet voor. Zoo zond Engeland ten vorigen jare voor 75,000 p. st. aan spoorweg ijzer naar Amerika, en dit jaar *niets*. De uitvoer van koperen platen, spijkers, lood en oliezaad is geheel vervallen. Al de hevengenoemde verminderingen hebben betrekking, hetzij geheel, hetzij voor verreweg het grootste deel op den uitvoer naar Amerika, en latere opgaven zullen nog ongunstiger zijn. Dientengevolge is de invoerwaarde voor goederen door Engeland van het vasteland ontboden *vier millioen* p. st. (48 mill. holl) minder geweest in de zeven maanden van 1861, dan in de zeven maanden van 1860.

In zekere stad van Hindostan waren onlangs de vrouwen oproerig geworden; de muiterij werd bedwongen en tot straf voor de opstandelingen vaardigde de overheid eene wet voor de gehuwde vrouwen uit, waaraan de volgende bepalingen ontleend zijn: 1. Voor eene vrouw is geen zaligheid, god op aarde dan haar man 2. Haar man moge oud, misvormd, afzigtelijk onbeschoft wezen, hij moge al wat hij bezit met maitressen verteren, zijne vrouw moet desniettemin alles doen en zich beijveren om hem als haren heer en meester, haren zon vereis, haren god te behandelen. 3. Een vrouwelijk schepsel is gemaakt om op elken leeftijd te gehoorzamen: de dochter moet bukken voor haren vader, de vrouw voor haren man, de weduwe voor hare zonen. 4. Elke getrouwde vrouw moet zorgvuldiglijk vermijden zelfs de minste acht te slaan op de mannen die met voortreffelijke eigenschappen van geest en hart begaafd zijn. 5 Eene vrouw moet zich niet veroorloven tegelijk met haren man aan tafel te eten; zij moet zich vereerd achten door te nuttigen hetgeen hij heeft overgelaten. 6. Lacht de man, dan moet zij ook lagchen; als de man weent, moet ook de vrouw weenen. 7. Elke vrouw, van welken rang of stand ook, moet iederen morgen het huis vegen, het vaatwerk reinigen en zelve de spijzen gereed maken, waarvan de man veel houdt. 8. Indien haar man zich verwijdert, dan moet zij vasten en zich niet opschikken. 10 Komt de man terug, dan moet zij vrolijk hem te gemoet gaan, en hem dadelijk rekenschap geven van haar gedrag, van hare woorden, zelfs van hare gedachten 20. Bekneit hij haar, dan moet zij hem voor zijnen goeden raad dank zeggen. 11. Slaat hij haar, dan moet zij geduldiglijk zijne kastijding ontvangen; na afloop der tuchtiging moet zij zijne handen vatten, ze eerbiedig kussen en hem vergiffenis vragen dat zij zijnen toorn heeft opgewekt."

NOORD-AMERIKA

Wij hebben vóór ons liggen de *New-York Times* en *New-York Herald* van 23 en 24 Sept. ll., aangebragt per de *Iroquois*. — De berigten daarin vervat, deelen nog niets beslissends mede. — Onderscheidene voorname Europesche krijgslieden hadden hunne diensten aan het N. A. leger aangeboden, die door President Lincoln ook aangenomen zijn. De dagelijks te verwachten veldslag is echter nog niet geleverd. — De blokkade wordt thans met eenige honderde schepen door de Noordelijke Zeemagt gehandhaafd en het valt moeijelijk te zeggen, wat nu volgen zal, daar de strijd zoo veel mogelijk door de Unie op Zuidelijken bodem zoude worden overgebragt.

INGEZONDEN.

„Potie! nu is onze geheele Koloniale Marine op de flesch *Sir!*"

„Zoo, *Master* Brown!"

„Och ja! onze gekoperde en gezinkte vloot is ad patres."

„Een Koloniale vloot Brown? wat bedoel je daar meê?"

„De oorlogschepen de *Nickerie* en de *Coppename*, die voor een jaar of wat, alhier op de proef hebben gediend, na in dit gewest te zijn opgebouwd"

„Ei! en wat hebben die dingetjes nog wel gekost?"

„Och een kleine *groote ton Sir!*"

„Kom kom? en wat is er dan nu meê gebeurd!"

„Zij zijn voor afbraak verkocht!"

„En heeft dat nog iets van belang opgebragt?"

„Een paar duizend gulden *Sir*."

„Dus *slechts* een verlies van ƒ 98000, kom Brown."

Spreek daar niet over, het is altijd onvoorzigtig om over politiek te spreken; je kan nooit weten maar! ze konden eens op het idée komen om voor onze rekening, eene vloot te laten bouwen van ƒ 10 000,0000 en dan waren wij bepaald op de flesch!"

„*Sir!* weet gij wat Sallij zegt: „O het is zoo'n politicus!"

„Neen!"

„Wel," zei ze laatst tegen me: „Bbikie! heb je dat al reis opgemerkt, dat het hier net als in bakra kondre gaat. Men maakt een plan — men begint te bouwen — en als het haast klaar is, dan deugt het niet en dan breekt men maar weer af. Hoe vind je 'er *Sir?*"

„Die Sallij van je, is een guit Brown!"

„Dankje *Sir!*"

Spectator.

SCHEEPSTIJDINGEN

BINNENGEKOMEN.

Den 19den dezer, de Fransche stoomboot *l'Abeille*, komm. Mandet, van Cayenne.

UITGEKLAARD.

Den 17den dezer, de Nederl. schoener *Flijing Dutchman*, kapt. J. van Wilgen, naar Demerarij in ballast.

Den 18den, de Eng. brik *Eastern Light*, kapt. J. Macculloch, naar Boston, lading: 110 vaten Melassie 15,674 gallons, 15 balen Cacao 2,115 pond en uit het Entrepôt: 99 groene kelders Jenever.

VERTROKKEN.

Den 20sten, de Kol. stoomboot *Vice Adm. Rijk*, kapt. Rusman, naar Demerarij.

Idem, de Nd. Am. Oorlogsstoomboot *Iroquois*, komm. James S. Palmer.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Josephine*, kapt. Hofker, adres bij H. C. Levij — Sluit ultimo dezer.

Het schip *Josephina Bernardina*, kapt. Bos, adres bij J. Gisius.

Het schip *Wilhelmina*, kapt. Klint, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Suriname*, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Maria Cornelia*, kapt Brinkerinck, adres bij T Hiemke.

Het schip *Jennij*, kapt. de Lang, adres bij M. M. Curiel.

NAAR LONDEN

Het schip *Suriname*, kapt. Tucker, adres bij Gebrs Van Praag.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Kol. schroefstoomboot *Vice Adm. Rijk*: de Heeren G. Brocklehurst, E. Soesman en J. Harris en Echtgenoot.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 22sten dezer, van plant. *Zorg en Hoop*, 52 vaten, van plant. *Bleijendaal*, 26 dito, van plant. *Potribo*, 21 dito en van plant. *Hazard*, 15 dito, a 8,78 ct.

Melassie. Idem, van plant. *Zorg en Hoop*, p. m. 2000 gallons, van plant. *Bleijendaal*, p. m. 12000 gallons, van plant. *Potribo*, p. m. 1000 gall. en van plant. *Hazard*, p. m. 600 gallons, a 23 ct.

Binnenlandsche Berigten.

De eerstvolgende gewone veertiendaagsche AVOND-RECEPTIE ten Gouvernementshuize zal plaats hebben op Donderdag den 24 October.

Transport.

Den 14 October 1861. A. B. de Vries aan J. J. Salomons van het Huis en Erf op de hoek van de *Buren en Hof straten*, N. W. La. D No. 145, O. W. La. D No 672.

Paramaribo, den 14 October 1861.

Den 15 October 1861. E. J. S. Stuger qq.

P. M. C. Sacoto Stuger weduwe W van der Heijden, voor zich en voor hare minderjarige dochter E. J. van der Heijden.

C. L. Sacoto Stuger,

F. J. Sacoto Stuger, privé en als ab intestato erfgename van hare overledene dochter C. E. Sacoto Stuger,

J. L. Stuger Ez,

E. O. Sacoto Stuger,

E. C. Sacoto Stuger, voor zich, en voor haren minderjarigen zoon J. J. O. Sacoto Stuger, en

H. C. A. Haman als in huwelijk hebbende A. E. Sacoto Stuger, aan F. W. Barkhauzen, van het Huis en Erf op Combé Ie. B. W. No. 125, O. W. La. A No. 114.

Den 16 Ien. J. P. Jones aan Klantje Langel voor de minderjarige kinderen van Taartje Mheer met namen: Doris — Henrietta Martha en Louisa Jacquelina, van de helft van het Erf in de 1e Buitenwijk of Combé No. 115 O. W. La A No. 113.— 2e. *Dwarsstraat.*

Idem. H. C. Kops moeder en voogdes over de minderjarige Johanna Charlotte Kops aan Mietje Benschop wed. P Simmons, van het Erf met de daaropstaande gebouwen aan de *Wagwegstraat*, N W. La. B No. 168, O. W. La. D. No. 117.

Paramaribo, den 16 October 1861.

Edictale Citatie

De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, dagvaardt bij deze alle bekende en onbekende Crediteuren van den boedel wijlen B. en J. Stolkert en den boedel wijlen F. E. Stolkert wegens het provenue van de op den 9 April 1861, bij executie verkochte plantaadje *Hecht en Sterk* c. a., aangekomen hebbende den boedel wijlen B. en J Stolkert voor *twee derde* en den boedel F. E. Stolkert voor *een derde*;

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter prae et concurrentie Rolle van het Geregtshof voornoemd welke gehouden zal worden op Vrijdag den 1 November 1861, des voormiddags om *acht uur*, ten einde aldaar te zien dienen van *Eerste verstek*; — voorts hunne sustenuen van prae et concurrentie op te geven, en wijders met den Impetrant voort te procederen als naar regten.

Opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen is deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan *Paramaribo*, den 14 October 1861.

Kennisgeving.

De ondergeteekende als daartoe door Zijne Excellentie den Heer Gouverneur geautoriseerd, brengt bij deze ter kennis van elk en een iegelijk:

Dat de vrije passage met de Koloniale Vaartuigen naar- en van *Saramacca*, vermeld in de annonce voorkomende in het Gouvernements Advertentie Blad dd. 1n. October jl., zich alleen uitstrekt tot:

a. bewoners van Plantage of Gronden aan die rivier gelegen;

b. eigenaren of administrateuren van zoodanige effecten en andere personen wier tegenwoordigheid, uithoofde van beroepsbezigheden, aldaar vereischt mogt worden, en

c. ambachtslieden aldaar arbeidende;

Dat het overigens aan elk, en een iegelijk vrij staat om zich met het daarvoor aangewezen vaartuig naar de Saramacca te begeven, mits betalende — boven en behalve het Kostgeld aan boord — voor passage:

Passagiers 1e. klasse ƒ 10.00
" 2e. " " 5.00

en gelijke som voor de terugreis; onder dien verstande evenwel, dat wanneer men dadelijk met hetzelfde vaartuig terugkeert, alsdan slechts de *helft* voor de terugreis zal gevorderd worden, terwijl voor kinderen beneden de 12 jaren, zoowel voor passage als kostgeld aan boord, de *helft* moet worden voldaan en;

dat men zich ter bekoming van passage zal hebben te wenden tot den ondergeteekende, aan wien door de sub §§ a en c genoemden, des gevorderd, behoorlijke bewijzen moeten worden vertoond, dat zij bewoners zijn van de Saramacca of aldaar arbeiden.

De beheerder der Koloniale vaartuigen,
G. DUIJCKINCK.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op HEDEN den 23 October, 's avonds *half Zeven* ure.

Heden voormiddag 10 Ure

Opening der inschrijvings-billetten op de te koop aangeboden:

47 vaten *Suiker*,

van plant. *Poelwijk*, ten kantore van P. MAY.

Paramaribo, den 23 October 1861.

( )

Over zes weken, den dag en datum later te bepalen, zal door den Vendumeester A. SALOMONS worden verkocht:

De HUIZEN en het ERF gelegen aan de *Dominéstraat*, La C No. 170 aankomende den ondergeteekende

Inmiddels zijn dezelve onder *voordeelige voorwaarden* UIT DE HAND TE KOOP

Continuatie van uitverkoop der nog voorradige Goederen tegen *zeer verminderde* prijzen.

DEBITEUREN worden nogmaals herinnerd het verschuldigde voor ultimo dezer maand te voldoen.

Paramaribo, den 21 October 1861.
FERD HARTEN.

Mr. A. WHEELER

heeft de eer hierbij zijnen welgemeenden dank te betuigen aan de Dames en Heeren van *Suriname* voor de ruime begunstiging welke hem tot dus verre is geschonken en zal nog eenige weinige dagen uithoofde van eenige noodzakelijk Operatien langer verwijlen. Degenen, die zijne diensten mogten benoodigd hebben worden verzocht van deze gelegenheid spoedig gebruik te maken, daar hij nog hoogstens 15 à 20 dagen hier zal blijven.

Woonplaats:
Grav estraat over de R C. Kerk.

[ ]

Tooneel-Gebouw *THALIA*.

Dingsdag 29 October 1861,

EERSTE OPTREDING VAN DE BEROEMDE LIJRISCHE TRAGÉDIENNE

MAD. INEZ FABBRI,

PRIMA DONNA VAN DE THÉATRES VAN WEENEN, MILAAN, BERLIJN NEW-YORK, BOSTON EN PHILADELPHIA.

Groot Lyrisch en Instrumentaal Concert

IN COSTUUM.

ARTISTES.

Mad. Inez Fabbri. *Soprano.* Mr. Adams. *Tenor.*
Madem. Rosetti. *Mezzo Soprano.* Mr. R. Mulder Pianist en Componist van H. M. de koninginne-Moeder der Nederlanden.

PROGRAMMA.

EERSTE GEDEELTE.

1. *Souvenir de Bellini.* Grande fantaisie de Concert, gecomponeerd en uitgevoerd door den Heer R. Mulder.
2. *Ernani.* Grande air et rècitative (Verdi) gezongen in Costuum door Mad. Fabbri.
3. *Martha.* Grande Romance (Flotow), gezongen door den Heer Adams.
4. *le Carnaval Universel.* Caprice burlesque voor de Piano, gecomponeerd en uitgevoerd door den Heer Mulder.
5. *I. Masnadieri.* Grand duo voor Soprano en Tenor (Verdi, gezongen door Mad. Fabbri en den Heer Adams.

TWEEDE GEDEELTE.

1. *Norma* Duo du Second acte (Bellini), gezongen in Costuum door Mad. Fabbri en Madem. Rosetti.
2. *Polka de bravoure*, voor de Piano, gecomp: en uitgevoerd door den Heer Mulder.
3. *Isolina.* Conzonetta Italienne (Stigelli), gezongen door den Heer Adams.
4. *La fille du pecheur.* Romance Mulder), gezongen door Madem. Rosetti.
5. *La Traviata.* Grande Scène et air du premier acte (Verdi), in Costuum, gezongen door Mad. Fabbri.

Prijzen der Plaatsen.

LOGE ƒ 3 — Familie billetten van 3 en meer personen à ƒ 2,50 per persoon.
STALLES d'ORCHESTRE ƒ 2.50.
BALCON ƒ 2 — Familie billetten van 3 en meer personen à 1, 50 per persoon.
PARTERRE ƒ 1.

Tot het bespreken van Plaatsen vervoege men zich bij den Heer J. DE VRIES.

BILLETTEN zijn mede verkrijgbaar in het Hôtel LIJONS, van den 20 dezer af en op den Speeldag aan het Tooneelgebouw. ( )

NB Ter voorkoming van misverstand wordt berigt, dat familiebilletten alleen verkrijgbaar zijn voor familie leden uit hetzelfde huisgezin.

Z. LIONARONS,
Agent Fabbri.

[ ]

Direct uit *Bordeaux* via *Caijenne*.
Te bekomen bij

MICHEL JUDA:

Eenige halve vaten délicieuse Bordeaux WIJN, kistjes VERMOUTH, COGNAC, Fijne CHAMPAGNE, SAUTERNE, Pomard, St. Estephe, Pauillac, Margaux, Cos Destournel, Champagne, Absinth, Munes Frontignan, VRUCHTEN op sap en op Brandewijn, PORTWIJN, Madeira,

Gesorteerde Liqueuren als;

Maresquino, Alkermij, Noijau, Anisette en Vanille, PETITS POIS en eenige

opgemaakte Dameshoeden laatste *Parijsche smaak*.

Voorts:

***Zoete Olie, Specerijen*,**
SAGO-FLORES, VERMICELLI,

Broodsuiker,

Gedroogde APPELEN en PEEREN
PEULTJES en DOPERWTJES. enz. enz.

14 VOETS

Suikervaten Hoepels,

te bekomen bij

Eduard Kölle.

( )

D. ALBERGA

heeft ontvangen per de *Mercurius* en *Josephina*;

Diverse Manufacturen,

Dames en Meisjes Grijze, Bruine, Fantasie en Italiaansche FLAMBARDS, Mans en Jongens Castoren HOEDEN, Dames Laarsjes met en zonder hakken.

( )

Gedrukt bij A. L. [illegible] RENDAMIE.